

TABULKA 49 | Potřeba investic pro zlepšení materiálních podmínek SŠ – podíl škol (v %)

Oblasti	Podíl
Budova/budovy	46,7
Běžné učebny	24,2
Odborné učebny, laboratoře	40,1
Společné prostory (chodby, šatny, ostatní místnosti)	28,0
Tělocvična, hřiště, sportoviště užívaná školou	39,0
Dvůr, školní zahrada	18,7
ICT	44,5
Bezbariérové prostředí (přístup do budovy, madla na WC, vodící lišty apod.)	21,4
Sociální zařízení	18,7
Zázemí učitelů (kabinety, sborovna)	30,8
Prostory školní družiny / školního klubu	13,2
Vyučovací pomůcky	25,3
Jiné oblasti	7,7

Prostory škol navštívených v rámci inspekční činnosti ve školním roce 2019/2020 hodnotila ČŠI většinou jako bezpečné (97,8 %). Ve zbývajících případech vyplývalo možné bezpečnostní riziko převážně ze stavu školních budov.

Hodnocení školního prostředí navštívených škol ze strany ředitele a učitelů se zásadně neliší. Ředitelé a učitelé hodnotí školní prostředí většinou pozitivně. Obě skupiny vnímají rezervy v pracovním zázemí pedagogických pracovníků. Pedagogové více než ředitelé vidí nedostatky ve vybavení vyhovujícími vyučovacími pomůckami a celkovém materiálně-technickém vybavení škol.

4.1.3 Finanční podmínky ve středním vzdělávání

Podíl výdajů na střední vzdělávání z celkových veřejných výdajů na vzdělávání sice mírně poklesl (z 19,5 % v roce 2018 na 19,3 % v roce 2019), ale stejně jako v předcházejících letech celková částka veřejných výdajů na střední vzdělávání se zvýšila. V roce 2019 činila 47 864,9 mil. Kč, což představuje meziroční navýšení o 4 685,9 mil. Kč (10,9 %). Rovněž pokračoval trend ve zvyšování jednotkových výdajů na žáka. Oproti předcházejícímu roku vzrostl o 10 802 Kč na hodnotu 111 689 Kč.³³

Od 1. ledna 2020 vstoupila v platnost nová pravidla financování škol a školských zařízení zřízených krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí. Ve veřejných školách již není jednotkou výkonu pouze žák, ale výše poskytovaných finančních prostředků škole ze státního rozpočtu se určuje s využitím kombinace normativního a nákladového principu. Znamená to, že pedagogická práce je financována na základě skutečného počtu odučených hodin (v souladu s příslušnými RVP), maximálně však do výše PHmax (maximální rozsah výuky v jednotlivých oborech vzdělání). Financování nepedagogické práce zůstává i nadále normativní, nově v kombinaci normativů. Podmínky pro financování soukromých a církevních středních škol a konzervatoří se nemění. Těmto školám bude i nadále ze státního rozpočtu poskytována dotace na financování neinvestičních výdajů souvisejících se vzděláváním striktně normativně podle počtu žáků s tím, že od ledna 2021 se počítá s úpravou výše normativů.

Nový systém financování má za cíl zohlednit specifika jednotlivých krajů. Školám poskytujícím obory vzdělání s maturitní zkouškou by měl nový způsob umožnit skutečně zohledňovat studijní předpoklady žáků při jejich přijímání a co nejobektivněji hodnotit jejich průběžné studijní výsledky. Obecně se vytváří prostor pro korektnější posouzení schopností žáků tak, aby nedocházelo k jejich neefektivnímu udržování ve vzdělávacím systému, pokud se neočekává, že úspěšně ukončí studium. V konečném dopadu by tak mělo dojít ke zvýšení kvality vzdělávání v důsledku možnosti menšího počtu žáků ve třídě bez negativního dopadu do financování.

Výdaje na provoz a investiční výdaje školám hradili zřizovatelé. Samotné školy využívaly další zdroje financování a příležitosti k podpoře vzdělávání, např. rozvojové programy vyhlášené MŠMT, Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání financovaný Evropskými strukturálními a investičními fondy, granty a vlastní doplňkovou hospodářskou činností.

Na realizaci úhrad souvisejících s poskytováním vzdělávání a školských služeb se částečně podílejí i zákonní zástupci žáků. Téměř 80 % kontrolovaných škol vybíralo od zákonných zástupců finanční prostředky na úhradu aktivit menšího či většího rozsahu. Většinou se jednalo o dopravu a vstupy na kulturní akce, třídní výlety, lyžařské a adaptační kurzy a zahraniční výjezdy. Nezaplacení požadované částky bylo překážkou pro účast téměř 8 % žáků na vícedenních nebo

³³ Jedná se o souhrnné údaje za střední vzdělávání a vyšší odborné vzdělávání.